

EDUSKUNNAN VASTAUS 96/2011 vp

Hallituksen esitys laiksi ajoneuvojen energia- ja ympäristövaikutusten huomioon ottamisesta julkisissa hankinnoissa

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi ajoneuvojen energia- ja ympäristövaikutusten huomioon ottamisesta julkisissa hankinnoissa (HE 100/2011 vp).

Valiokuntakäsittely

Liikenne- ja viestintävaliokunta on antanut asiasta mietinnön (LiVM 15/2011 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

ajoneuvojen energia- ja ympäristövaikutusten huomioon ottamisesta julkisissa hankinnoissa

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tarkoitus ja soveltamisala

Tällä lailla pannaan täytäntöön puhtaiden ja energiatehokkaiden tieliikenteen moottoriajoneuvojen edistämisestä annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/33/EY.

Tätä lakia sovelletaan tieliikenteeseen tarkoitettujen moottoriajoneuvojen ja tieliikenteeseen tarkoitettulla moottoriajoneuvolla suoritettavien henkilöliikenteen kuljetuspalvelujen hankintoihin, jotka tehdään julkisista hankinnoista annetun lain (348/2007), vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista annetun lain (349/2007) tai joukkoliikennelain (869/2009) mukaisesti.

Tätä lakia ei kuitenkaan sovelleta ajoneuvolain (1090/2002) 1 §:n 5 momentissa tai 2 §:ssä tarkoitettujen ajoneuvojen hankintoihin.

2 §

Tieliikenteeseen tarkoitettu moottoriajoneuvo

Tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä tarkoitetaan *tieliikenteeseen tarkoitettulla moottoriajoneuvolla* M- ja N-luokan ajoneuvoja, sellaisina kuin ne on määritelty puitteiden luomisesta moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen sekä tällaisiin ajoneuvoihin tarkoitettujen järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden hyväksymiselle annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2007/46/EY.

3 §

Energia- ja ympäristövaikutusten huomioon ottaminen

Edellä 1 §:n 2 momentissa tarkoitettussa hankinnassa tulee ottaa huomioon ainakin seuraavat ajoneuvojen käytöstä aiheutuvat energia- ja ympäristövaikutukset:

- 1) energiankulutus;
- 2) hiilidioksidipäästöt;
- 3) typenoksidi-, hiilivety- ja hiukkaspäästöt.

Hankinnassa voidaan näiden lisäksi ottaa huomioon myös melu ja päästöjen paikalliset vaikutukset sekä muut ympäristövaikutukset.

Käytettävät vertailuperusteet ja tekniset eritelvät tai määrittelyt tulee ilmoittaa tarjoajille etukäteen.

4 §

Vähimmäisvaatimukset

Edellä 3 §:ssä tarkoitettut energia- ja ympäristövaikutukset voidaan ottaa huomioon asettamalla hankintaa koskevassa tarjouspyynnössä tai hankintailmoituksessa mainittuja vaikutuksia koskevia vähimmäisvaatimuksia osana hankinnan teknistä määrittelyä teknisen eritelmän tai määrittelyn muodossa. Vaatimusten asettamisessa voidaan käyttää myös julkisista hankinnoista annetun lain 45 §:ssä tarkoitettua ympäristömerkkiä koskevia kriteereitä.

Tarjouksen antajan tulee liittää tarjousasiakirjoihin selvitykset, joihin halutaan vedota osoituksena vähimmäisvaatimusten täyttymisestä.

5 §

Energia- ja ympäristövaikutusten huomioon ottaminen tarjousten vertailussa

Jos energia- ja ympäristövaikutuksia ei ole tarjouspyynnössä tai hankintailmoituksessa esitetty otettavan huomioon 4 §:n mukaisina vähimmäisvaatimuksina, ne tulee ottaa huomioon kokonaistaloudellisen edullisuuden vertailuperusteina. Vertailuperusteiden painotuksen ilmoittamisesta tarjouspyynnössä tai hankintail-

moituksessa säädetään 1 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa laeissa.

Energia- ja ympäristövaikutukset voidaan ottaa huomioon myös yhdistämällä 1 momentissa tarkoitettu menettely ja 4 §:ssä säädetty vähimmäisvaatimuksiin perustuva menettely.

Jos kokonaistaloudellisen edullisuuden arviointia varten energia- ja ympäristövaikutukset muutetaan rahamääräisiksi, se tulee tehdä laskeamalla ajoneuvojen koko elinkaarelle kohdistuvat ympäristökustannukset siten kuin 1 §:n 1 momentissa mainitun direktiivin 6 artiklassa ja direktiivin liitteessä säädetään.

Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säädetään tarvittaessa tarkemmin 3 momentissa tarkoitettua ympäristökustannusten laskentamenetelmästä ja yksikköarvoista eri ajoneuvoille.

6 §

Energiankulutuksen ja päästötietojen määrittäminen

Hankintayksikön on käytettävä ympäristökustannusten laskemisessa energiankulutuksen ja päästöjen määrittämiseksi yhdenmukaisesti kaikkien tarjoajien osalta ajoneuvon EY-tyyppihyväksynnän mukaisia tietoja, yleisesti käytettyjen testimenettelyiden tuloksia tai ajoneuvon valmistajalta saatua tietoa.

Energiankulutusta ja päästöjä koskevien tietojen tulee ensisijaisesti perustua EY-tyyppihyväksynnän mukaiseen testiin, jos sellainen on määriteltä hankinnan kohteena oleviin ajoneuvoihin. Energiankulutuksen ja hiilidioksidipäästöjen määrittämisessä sovelletaan valmistajan ilmoittamia EY-tyyppihyväksynnän mukaisia yhdistettyjä arvoja, jollei tarjouspyynnössä tai hankintailmoituksessa ole toisin ilmoitettu.

Päästöjen määrittelyssä voidaan tarjouspyynnössä tai hankintailmoituksessa esitetyllä tavalla ottaa huomioon myös käytettävän vaihtoehtoisen polttoaineen raaka-aineesta tai tuotantotavasta johtuva elinkaarelle kohdistuva hiilidioksidin tai haitallisten päästöjen vähenemä, jos päästöjen vähennystä ei ole otettu huomioon osana ajoneuvon päästötietoa ja jos hankinnan

kohteena olevissa ajoneuvoissa sitoudutaan käyttämään kyseistä polttoainetta ja polttoaineen käytölle on luotavissa myös seuranta-menettelyt.

7 §

Oikaisukeinot, muutoksenhaku ja seuraamukset

Oikaisukeinoista, muutoksenhausta ja seuraamuksista säädetään 1 §:n 2 momentissa mainituissa laeissa.

8 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20____.

Tätä lakia ei sovelleta hankintoihin, joissa hankintamenettely on aloitettu ennen lain voimaantuloa.

Helsingissä 12 päivänä joulukuuta 2011